

GRUP DE NATURA FREIXE

DESCRIPCIÓ GENERAL

El Grup de Natura Freixe és una entitat sense ànim de lucre fundada l'any 1989 a Flix (Tarragona). Entre els seus objectius fundacionals figuren promoure l'estudi i la divulgació dels valors naturals de la comarca de la Ribera d'Ebre, col·laborar amb l'administració en la gestió i conservació dels espais naturals de la zona, i promoure activitats d'educació ambiental.

Des de la seva fundació, el Grup de Natura Freixe va centrar les seves activitats en la conservació de zones humides, en especial de la Reserva Natural de Sebes. Després que la zona fou inclosa al Pla d'Espais d'Interès Natural (1992), l'entitat va promoure la seva posterior declaració com a Reserva Natural de Fauna Salvatge

(1995), i amb col·laboració de l'Ajuntament de Flix i el Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya es varen construir diferents infraestructures. El Grup de Natura Freixe va participar en la creació de l'Escola Taller de Sebes (1997-98) que va permetre la reconstrucció de l'edifici conegut com a Mas del Director, actual centre d'informació i educació ambiental de la Reserva Natural de Sebes. Quan aquest centre entra en funcionament, l'entitat i l'Ajuntament de Flix firmen un conveni pel qual l'entitat s'encarrega del funcionament de la infraestructura i de la gestió de l'espai natural, gràcies a un acord entre l'Ajuntament de Flix i la Generalitat de Catalunya. Des d'aleshores, s'han realitzat diferents activitats de conservació, investigació, construcció

d'infraestructures i educació ambiental, que han convertit la Reserva Natural de Sebes en un referent de la implicació d'entitats locals en la gestió d'espais naturals.

En el marc de la custòdia del territori, l'entitat gestiona la Reserva Natural de Fauna Salvatge de Sebes i Meandre de Flix, les finques de Pitoia i Cigonyes (ambdues són propietat de la Fundació Catalunya-La Pedrera), la Llacuna d'Ascó i el Meandre de Riba-roja d'Ebre.

L'entitat realitza visites guiades tant promogudes per la pròpia associació com en col·laboració amb ajuntaments propers.

ACTIVITATS PRINCIPALS

Les activitats principals del grup de natura Freixe són:

• CONSERVACIÓ

- Censos i seguiment de flora i fauna
- Disseny i construcció d'infraestructures per a l'ús públic en espais naturals:
- Difusió del patrimoni
- Projectes de teledetecció i SIG
- Educació i sensibilització ambientals
- Elaboració de dossiers de planificació i d'ajuts

• ECOTURISME

- "Descobreix la Reserva Natural de Sebes" amb tast d'oli i cervesa artesana
- "Ocells a la mà" descoberta dels ocells de la Reserva Natural de Sebes

- "Postals nocturnes" fotografia paisatges de postal a la Ribera d'Ebre

- "Descobrint l'essència de l'Ebre", sortida d'interpretació de la natura amb el Llabut Lo Roget

• GESTIÓ AGROALIMENTÀRIA DE PRODUCTES LOCALS

- Elaboració d'oli verge ecològic Mas de Pitoia a través d'un acord de custòdia amb la Fundació Catalunya-La Pedrera)
- Producció de la cervesa artesana Lutra

• ACTIVITATS POPULARS LÚDIQUES

- Festa de les Cigonyes
- Cursa de les Cigonyes
- Trobada de fotògrafs de Natura

ECOTURISME

SERVEIS AMBIENTALS RELACIONATS

Els serveis ambientals relacionats amb l'activitat de l'entitat són principalment els de proveïment i regulació, segons el sistema de classificació internacional CICES (Common International Classification of Ecosystem Services)¹.

| Serveis ambientals més rellevants de l'activitat del Grup de Natura Freixe

Serveis Culturals

Característiques dels éssers vius que permeten la investigació científica o la creació de coneixement ecològic

Secció: biòtic; Grup: Interaccions intel·lectuals i representatives amb l'entorn natural; codi 3.1.2.1

Característiques naturals (abiòtiques) de la natura que permeten interaccions intel·lectuals

Secció: abiòtic; Grup: interaccions intel·lectual i representatives amb elements abiòtics de l'entorn natural; codi 6.1.2.1

Serveis de Proveïment

Plantes terrestres cultivades (incloent fongs, algues) produïdes per a fins nutricionals

Secció: biòtic; Grup: Plantes terrestres cultivades per a nutrició, materials o energia; codi 1.1.1.1.

Segons la metodologia d'avaluació de serveis ambientals Driver-Pressure-State-Impact-Response², les pressions de l'activitat de conservació desenvolupada per l'entitat produeix uns efectes positius sobre l'estat dels ecosistemes, millorant la seva biodiversitat i l'estat dels serveis de regulació i suport. D'altra banda, la transformació d'activitats agràries convencionals en agroecològiques, contribueix a reduir les pressions dels sistemes de producció convencionals sobre els serveis ambientals.

¹ La darrera versió (CICES V.5.1) ha estat desenvolupada per l'Agència de Medi Ambient Europea (EEA), millorant la versió V.4.3, que va ser utilitzada pels treballs en el marc del Millennium Ecosystem Assessment. La classificació dels serveis ecosistèmics es recull en un fitxer excel

https://cices.eu/content/uploads/sites/8/2018/03/Finalised-V5.1_18032018.xlsx

² Driver-Pressure-State-Impact-Response (DPSIR). Veure

<http://www.fao.org/land-water/land/land-governance/land-resources-planning-toolbox/category/details/en/c/1026561/>

ASPECTES CLAU DE L'ENTITAT I LA SEVA ACTIVITAT

Hi ha diversos aspectes claus que contribueixen a que aquesta entitat desenvolupi una activitat exitosa de conservació de la natura des de l'economia social i solidària:

- Estratègia de gestió activa sobre l'espai natural amb l'objectiu d'incrementar la biodiversitat de la zona. La construcció de tancats a les zones humides i la introducció de cavalls, animals herbívors adaptats a l'aigua-moll i que poden viure a la intempèrie, constitueix un element de gestió activa. D'aquesta manera s'aconsegueix un hàbitat idoni per la cigonya blanca, espècie reintroduïda per l'entitat. Els cavalls passen a ser

monitors a temps complet de les cigonyes i altres aus que sense l'acció dels cavalls no trobarien el seu hàbitat a la reserva. També resulta clau la gestió ecològica dels espais agraris propers, espais oberts importants per a la fauna.

- Estratègia de socialització de l'espai i la tasca que s'hi desenvolupa mitjançant la construcció i gestió d'infraestructures per fer accessible i visitable l'espai, des d'una aproximació respectuosa amb el medi natural.
- Arrelament a l'entorn socioeconòmic proper mitjançant la promoció i organització de múltiples activitats

ecoturístiques i lúdiques que apropen els valors de l'entorn natural a la població del territori.

- Generació d'economia i llocs de treball, tant pel que fa a l'activitat de conservació de la reserva com per les línies de producció d'oli d'oliva ecològic i cervesa artesanal.
- Marc de gestió públic-comunitari en el que una entitat del territori executa la gestió pública d'un bé comú natural. En aquest sentit, l'entitat reivindica des de fa temps la necessitat de rebre finançament públic estable per a la seva tasca, atès que actualment només en rep per part de l'Ajuntament.

**ELS SERVEIS AMBIENTALS
I L'ECONOMIA SOCIAL
I SOLIDÀRIA**

Projecte impulsat per:

Amb el suport de:

**Generalitat de Catalunya
Departament de Territori
i Sostenibilitat**